

İlk gün önce Bergama-Çamoba'da fosilli üst Permiyen kçt istifi görüldü. Bu ilk konaktan paleontolog olmayanlar için se konglomera ve kumtaşları ile kumsu kireçtaşları arasındaki geçiş ilginçti.

İkinci konakta Kozak granodiyoritinin Karakaya formasyonu ile dokanağı görüldü. Granodiyorit masifinin KB'sındaki dokanakta bulunan granatitlerse ancak karanlıkta bulunan bir el örneğinde izlenilebildi.

İlk günün gecesi tüm Batı Anadoludaki ve özellikle Kazdağdaki metamorfizmler üzerine Dr. Bingöl'ün bol diyapozitiflerle süslenmiş ilginç konuşmasıyla kapandı.

İkinci gün düzenlenen hava ile olumlu başladı. Bu kez otobüsle değil MTA kapılarından gelen jiplerle yola çıkıldı. İlk konakta Karakaya formasyonunun türbidit kökenli meta-konglomera ve metakumtaşları görüldü. İkinci konakta yine bu birimdeki metaspilitik bazalt türleri gözlemlendi. Daha sonra metakumtaşları ve metakonglomeralar içindeki kireçtaşı olisitolitleri görüldü. Karakaya istifi bu açık yüzeylemeleriyle pek tartışılmadı. Karakaya ile metamorfizmler arasındaki faylı dokanakta öyle.

Buradan sonra Kazdağ metamorfizmleri içindeki çok sayıda konakta bol soru ve açıklamalı gözlemler başladı. Kazdağ kayaları önce yüksek sonra düşük basınç metamorfizmasına uğramışlardı. İlk kayalar çokluk bazik magmatiklerdi. Bunlar birlikte kıvrılmışlardı. Gnayslar, gnayslar içinde meta-

tektler, mermerler, metadümit ve ampibolit - Metagabrolar gözlenen kayalar oldu. Bu gözlemler sırasında Balkanlar ve Karpatlarla bağlar kurulmaya çalışıldı ve tartışmalar yapıldı.

Üçüncü gün ilk konak Karacabey-Kıranlar köyü dolayında idi. Burada Granodiyoritleri örten Liyasla başlayan ve Üst Jura'ya uzanan kırıntılı ve karbonatlı istif gözlemlendi.

Bundan sonra daha da çok ilginç bir olgu gözlemlendi. İçlerinde üst Triyas yaşlı fosiller saptandığı belirtilen kireçtaşı parçaları granodiyorit içinde bulunmakta idi ve bir konak etkisi izlenemiyordu. Bazı yabancıların graniti metasomatik kökenli düşünmelerine yol açan bu yüzeyleme herkes tarafından çok ilginç ve bir doğal anıt niteliğinde bulundu.

Bu günün son konak Bursa KD'sunda yine Karakaya Grubu kayaları ve içindeki olisitolit ve olisitostromların gözlemlendiği bir yüzeyleme idi.

Son günün tek konak Gebze idi. Burada ilginç bir Paleozoik istif izlendi. Ordovisyen'den Karbonifere dek izlenen istifteki karbonatlar yine paleontologları kendine çekti.

Gezi boyunca belki henüz çözüme kavuşmamış sorunlar tartışılmadı, farklı savlar çatışmadı ama yer yer ender bulunur nitelikte, anlatım gücü yüksek yüzeylemeler ve geniş kıyaslamalara elverişli istifler izlendi.

Hiç değilse bu geziye katılanlarda Kollokium'un olumsuz izlenimleri biraz silindi.

VI. EGE BÖLGELERİ JEOLJİSİ KOLLOKYUMU, ATINA

VI. Ege Bölgeleri Jeolojisi Kollokiumu'nun Atina'da örgütleneni Eylül ayı sonunda yapıldı. Ne yazık ki Türkiye'den hiç bir yer bilimci katılmadı. Kollokium ile ilgili olarak yalnızca özetler kitabını inceleme olanağı bulunabildi.

Bu kitapçıya göre bildiriler on ayrı bölümde sunuldu. Bölümlerin konuları şöyle :

- I Girit'in jeolojisi
- II Ana kristalin kuşağı (Paleogenyen masifi ve Attik-Sikladlar bölgesi)'nin evrimi
- III Jeomorfoloji, kuvarterner jeoloji ve genç tertulların dağılım düzeni.
- IV Vardar Zonu, Sırbo-Makedonya Masifi ve Rodop'un yapısal evrimi,
- V Dış Helenidlerin jeolojisi
- VI Doğu Akdeniz jeolojisi ve Orta Balkan bölgesinin özellikleri
- VII Petroloji ve Jeokimya
- VIII Paleontoloji, Biyostratigrafi, Paleoekoloji, Paleoklimatoloji
- IX Jeofizik - Fotojeoloji
- X Paleocoğrafi ve yapısal gelişimin ana çizgileri : jeofizik ve Palinspatik modeller.

Özet kitabında 134 bildiri özeti yer almakta. Bu bildirilerin 261 yazarından :

- 56'sı Yunanistan
- 51'i Federal Almanya
- 49'u Fransa
- 29'u Mısır
- 28'i Yugoslavya
- 11'i İngiltere
- 11'i Hollanda
- 4'ü Belçika
- 4'ü Romanya
- 4'ü İtalyan
- 3'ü İsviçre
- 3'ü ABD
- 2'si Kanada
- 2'si Bulgaristan
- 2'si SSCB
- 1'i Avusturya
- 1'i Avustralya'lı olarak bildirilmektedir

VI. EGE BÖLGELERİ JEOLJİSİ KOLLOKYUMU ÖRGÜTLEMESİNE İLİŞKİN OLARAK İZMİR KOLLOKYUMU SEKRETERLİĞİNİN AÇIKLAMASI VE DAĞITILAN BAZI BELGELER

Sekreterliğin açıklaması :

Ege bölgelerinin jeolojisi ve daha genel anlamda bu bölgelerde günümüze kadar yerbilimlerinin bütün dalları ile ilgili olarak yapılmış bilimsel toplantıların bir tanesi dışında, hepsi üniversiteler tarafından düzenlenmiştir.

Bu toplantıların birincisi 1966 yılında, Batı Almanya'nın Clausthal şehrinde olmuştur. Bildiğimiz kadarıyla ilk toplantıya sadece Alman ve Fransız jeologlar katılmıştır.

"Kolloquium zur Geologie des Agais" olarak adlandırılan ikinci toplantı ise 1968 yılında, Batı Almanya'nın Marbourg Üniversitesi tarafından düzenlendi. Buna Alman, Fransız ve Türk jeologlar katıldı.

"Drittes Geologieshes Agais Kolloquium" 1970 yılında Münih Üniversitesi'nce düzenlenmiştir. Bu kollokyuma Bulgaristan, Hollanda, İsviçre ve Türkiye'den gelen jeologlar katılmıştır. Toplantıda Ege Üniversitesi, IV. Kollokyum'un İzmir'de yapılmasını teklif etmiş, fakat komisyon bu teklifi önemsememiştir.

Ege bölgeleri jeolojisi ile ilgili IV. Kollokyum (4. Agais Symposium) 1972 yılında, Batı Almanya'nın Hanover şehrinde, üniversite yerine bir devlet kuruluşu tarafından yapıldı. Bu kollokyuma İngiltere, Hollanda, İtalya, Bulgaristan, Fransa, Almanya, Yunanistan ve Türkiye temsilcileri katıldı. Toplantının sonunda V. Kollokyum'un 1975 yılında, Paris Üniversitesi'nin Orsay ve Fen Fakültesi'nde yapılması kararlaştırıldı.

Ege Üniversitesi, 1974 yılı Ağustos ayında, V. Kollokyum Düzenleme Komitesi başkanı Prof. Brunn'e VI. Kollokyum'un İzmir'de yapılmasını teklif etti. Ege Üniversitesi adına T. Güvenç tarafından yapılan bu teklif VI. Kollokyum tarihi olan 1975 yılı Şubat ayına kadar cevapsız bırakıldı.

VI KOLLOKYUM

Ege Bölgeleri jeolojisi üzerine Orsay (Fransa) da yapılan V. Kollokyum Paris Üniversitesi ve bir devlet kuruluşu olan "Bilimsel Araştırma Kurumu" (CNRS) tarafından düzenlenmiştir. Buna CNRS'in yanında bir Üniversitenin de katılımıyla eski alışkanlıklara kısmi bir geri dönüş yapılmıştır. Bu kollokyuma Yugoslavya, İngiltere, Avusturya, Şili, İsrail Bulgaristan, Fransa, Almanya, Yunanistan ve Türkiye'den jeolog ve jeofizikçiler katılmıştır. On iki ülkenin katıldığı bu toplantı gerçekten uluslararası bir toplantı olmuştur.

V. Kollokyuma Türkiye 12 jeolog ile katılmıştır. Bunlar arasında Ege Üniversitesi temsilcileri ve Mühendislik Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. E.K. İzdar ve Türkiye'nin resmi temsilcileri Yardımcı Prof. T. Güvenç ile B. Kuruç V. Kollokyum Başkanı olan Prof. Brunn'e Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının bir mektubu ile birlikte başvurmuşlardır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının mektubu ile yapılan bu başvurmadan sonra Yunanistan'ın da VI. Kollokyum için adaylığını koyduğu öğrenildi. Türkiye temsilcisi T. Güvenç Prof. Brunn'e VI. Kollokyum'un Yunanistan ve Türkiye arasında

ortaklaşa yapılabilmesi için Yunanistan temsilcisi ile tanışmak istediğini bildirdi. Yunanistan temsilcisi Prof. Zackos tanıştırdı ve Yunanlılar gelecek kollokyumun birlikte düzenlenmesini kabul ettiler. Bunun yanında, o sıra orada bulunan ve Zackos'u iyi tanıyan İhsan Topaloğlu'nun yardımlarına rağmen şekil üzerinde bir karara varılamadı. Çünkü Zockos, Atina'da 2 günlük bir toplantı, sonra Atina-İzmir arasında 2 günlük bir yolculuk ve daha sonra 2 günlük bir toplantının İzmir'de yapılmasını istemişti. Bu istek Türk temsilcisi tarafından, sonbahardaki deniz yolculuğunun kolay bir iş olmaması ve gezileriyle birlikte kollokyumun 10-15 gün sürebileceği gibi gerekçelerle yukarıdaki teklifi uygun görmedi. Bunun üzerine Türk temsilcisi, masrafları Ege Üniversitesi'nce karşılanmak üzere, kollokyumun 2. günü akşamı Atina'dan İzmir'e uçakla gidilmesini teklif etti. Bu da Yunan temsilcisi tarafından kabul edilmedi. Bunun üzerine Prof. Zackos Güvenç'e dostça bir tavırla bir çözüm yolu bulunabileceğini belirtti.

Seanslardan sonra konuşmalar sürdürüldü ve 3 Şubat 1975 seansında Fransa temsilcileri Prof. J. H. Brunn, J. Auboin, Almanya temsilcileri Dr. F. Kockel ve Prof. R. Brinkmann, Türkiye temsilcileri Prof. E. K. İzdar, Doç. Dr. T. Güvenç ve B. Kuruç hazır bulundular. Sonunda Dr. F. Kockel (Hanover) in teklifi Brunn, Auboin, Brinkmann, İzdar, Güvenç, Kuruç ve Kockel tarafından oybirliği ile kabul edildi. Dr. Kockel'in oy birliği ile kabul edilen teklifi şu idi :

- Fransa Jeoloji Kurumu ile Yunanistan Jeoloji Kurumları'nca Yunanistan'da yapılacak geziler VI. Kollokyum öncesi gezileri olacaktır.
- Pire'de başlayarak İzmir'de son bulacak olan Ege Adaları gezisi bu tür gezilerde tecrübeli Yunan ve Türk kuruluşlarınca yapılacaktır.
- Kollokyum İzmir'de yapılacak ve daha sonra yeniden geziler düzenlenecektir.

Sayın Kockel'in gerekçeleri şunlardır :

- Nasıl olsa Jeoloji Kurumları'nca Yunanistan'da bir gezi yapılması düşünülmektedir. Bu nedenle VI. Kollokyum'da bu tür gezileri tekrarlamamanın bir anlamı olmayacaktır.
- Kollokyumu, iki günlük bir gemi gezisi ile bölmek iyi olmayacaktır. (Yunanistan temsilcisi Türklerin, katılanları Atina'dan İzmir'e uçakla taşımak teklifini kabul etmemiştir)

Kısa bir tartışmadan sonra Dr. Kockel'in bu teklifi Türk temsilcileri tarafından kabul edildi. Ve teklif Brunn ve Auboin'e götürüldü. Her ikisi de memnuniyetlerini belirtti. Özellikle gelecek yıl Fransa Jeoloji Kurumu başkanı olacak olan Prof. Auboin son derece sevinçli olduğunu bildirdi.

Türk temsilcisi Güvenç Auboin'den 4 Şubat günü için, 3 Şubat 1975 te sona eren kollokyuma ilişkin belge ve adresleri almak için randevu istedi.

3 Şubat 1975 tarihli toplantıda bulunmayan Yunan temsilciler, 4 Şubat 1975 günü Sayın Auboin'in Paris'teki çalışma

odasında Güvenç'in randevusundan hemen sonra hazır bulundular.

VE SONRASI

İlişkideki yazışmalar kanıtlamaktadır ki, VI. Kollokyumun organizasyon komitesi:

- Her zaman 3 şubat 1975 te oybirliği ile alınan kararlara bağlı kalmayı,
 - Türk ve Yunan Jeolog, Üniversite ve kuruluşları arasında bilimsel, verimli ve samimi bir işbirliği olmasını,
 - Kollokyum sorununu her ülkeden, özellikle komşu ülkelerden gelenleri birbirine yakınlaştıran bilimsel bir sorun olarak görmeyi,
 - Yunan meslekdaşları ile doğrudan ilişki içinde olmayı istemiştir.
 - Hangi yönde olursa olsun iki ülke dışında kalanların karışmalarını istememiş, Türk-Yunan işbirliğine katkıda bulunamayacaklarından ötürü teklif edilen araçları kabul etmemiştir.
 - Ege Bölgeleri Jeolojisi VI. Kollokyumu organizasyon komitesi adına, yetkisiz olarak, yazı yazılması veya imza atılması özellikle bir bilim adamına yakışmayan bir davranış olarak nitelendirilecektir.
 - Bir Yunanistan'ının resmen "bugünkü siyasal koşullar altında Yunanlılar için başka bir yerin seçilmesi daha iyi olurdu" gibi yazması bilimselliğe aykırı bir tutumdur. Bilim adamları siyasal sorunların üstesinden gelerek aralarında yakınlaşma, barış ve dostluk için çalışmalıdırlar.
 - "Bildiriler çalışmaların çoğunluğu Yunanistan'da yapılmıştır. Öyle sanyoruzki bu konu üzerinde söz hakkı bize aittir" gibi sözler uluslararası toplantıların yapılmasını olanaksızlaştırır. Bu durumda bilim adamlarını bildirilerini sadece çalıştıkları ülkede vermek durumuna düşerler. Böyle bir şey olursa uluslararası jeoloji kongreleri ile benzer toplantıların durumu ne olur?
 - Bir Yunanlı'nın Prof. Jacobshagen'e VI. Kollokyum'un Berlin'de yapılmasını teklif etmesiyle Yunanistan VI. Kollokyum'a katılma hakkını yitirmiştir, Üstelik Prof. Jacobshagen tarafından kabul edilmeyen bu teklif E.K. İzdar ve T. Güvenç'in Türkiye ile Yunanistan arasında işbirliği sağlamak için 27 Kasım 1975 tarihinde Atina'da Prof. Zackos'u ziyaretlerinden hemen sonra yapılmıştır.
 - Atina'ya kadar giden organizasyon komitesi (E. K. İzdar, T. Güvenç) nin gayretlerine rağmen, Prof. Zacos bize Berlin Üniversitesi'nin VI. Kollokyum'u düzenlemek istediğini bildirdi.
- (Profösörler ve Jacobshagen'in mektupları).
- Ege Bölgeleri Jeolojisi VI. Kollokyumu Organizasyon Komitesi her zaman için 3 Şubat 1975 günü Brunn, Auboin, Kockel, İzdar ve Güvenç tarafından oybirliği ile kabul edilen F. Kockel'in teklifine bağlı kalmıştır.
 - Hiç bir zaman üçüncü kişinin veya araçların karışmalarını ve yardımlarını istememiştir.
 - Her zaman Yunan meslekdaşlarıyla doğrudan ilişki kurmayı tercih etmiştir. Bu arada komitenin bazı

üyeleri Atina'ya gitmiştir. Komite, neden bazı Batı Avrupalı kişilerin Türk-Yunan meslekdaşlar arasındaki yazışmaların kendilerinden geçmesini istediklerini hiç bir zaman anlayamamıştır .

Organizasyon komitesi 3 Şubat 1975 toplantısında alınan kararların bazı kimselerce "unutulmasını" ve komisyon üyesi olan Brunn tarafından yapılan "Çift Kollokyum" teklifinin ne denini hiç bir zaman anlayamamıştır.

Ege Bölgeleri Jeolojisi VI. Kollokyumu Organizasyon Komitesi her zaman Yunan yetkililerince bir işbirliği yapılmasını istemiştir. Özellikle Ege Üniversitesi bu işbirliğinin temelini oluşturmada rol oynamıştır.

VI. Kollokyum'un Komitesi
(okunamadı)

Bu belgelerin incelenmesiyle Ege Bölgeleri Jeolojisi VI. Kollokyumu'nun hazırlık safhasının aydınlanacağını, gelecek kollokyumun çok iyi bir anlaşma ve işbirliği içinde yapılacağını ve Türk-Yunan, dolayısıyla EGELİ Jeologlar arasındaki ilişkilerin daha iyi olacağını ümit ederiz

(Çev. G. Ü.)

BELGELER

17 Mart 1975

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan Profesör J. Brunn'e

Sayın Profesör,

5 inci Kollokyum Komisyonunda karar verildiği şekilde gelecek Kollokyumun Fransa Jeoloji Kurumu ile Yunan yetkililerinin katkıları ile 1977 de İzmir (Türkiye) de yapılacaktır.

Bizim tarafımızdan bakanlığımıza bağlı tüm kuruluşlar, yani Etibank, DSİ, Maden Tetkik ve Arama ve TPAO ile Türkiye Jeoloji Kurumu, Ege Üniversitesinin sorumluluğundaki bu toplantının düzenlenmesine katkıda bulunacaklardır.

Bunun için Ege Üniversitesi'nde Jeoloji Profesörü Erol İzdar ile Doç. Tuncer Güvenç, çeşitli kuruluşlarımızın toplantıya katılmalarını düzenlemekle, ayrıca başta Yunan, Fransız ve Alman olmak üzere yabancı kuruluşları işbirliğini sağlayacak ilişkileri kurmakla görevlendirilmişlerdir.

Sizden ricamız bu toplantıya ilişkin dökümanların bir an evvel Türk organizasyon Komitesine gönderilmesi, bunun yanı sıra sizin ve laboratuvarımızın bu toplantıyı ne gibi alanlarda katkıda bulunacağının belirtilmesidir.

En iyi dileklerimizden kabulünü rica ederim.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Adına

(Profesör Erol İzdar

(Çev. E. Ş.)

18 Haziran 1975

Fransa Jeoloji Kurumu Başkanlığından

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı adına Sayın Erol İzdar'a

Sayın Bakan,

17 Mart tarihli mektubunuzu aldım; iki ülkenin jeologları arasındaki olumlu ve içtenlikli ilişkilere işaret eden ifadelerinizi teşekkür ederim.

Izmir'de yapılacak Ege Bölgeleri Jeolojisi 6. Kollokyumunun hazırlığına ilişkin olarak verdiğiniz bilgilerden dolayı teşekkürlerimizi sunarız. Şundan eminizki en azından Orsay'da yapılmış olan ve ülkeniz jeologlarının olumlu katkılarına mazhar olmuş kollokyum kadar başarılı olacaktır.

Elbetteki bu kollokyumun hazırlanışı ve gelişmesi ile ilgili olarak bize iletteceğiniz tüm bilgileri bültenimizle memnunlukla yayacağız.

Fransa Jeoloji Kurumu Orsay'daki kollokyuma katkıda bulunmaktan mutluluk duymuştur. Bununla beraber adı geçen Kollokyumun yapıldığı yerin Fransa oluşu katkının büyüklüğünde elbette ki büyük bir rol oynamıştır. Bu nedenle de, dış ülkelerde yapılacak kollokyumlarda da aynı derecede etkin olabileceği elbette beklenilmemelidir.

Böylece sayın Brunn, Aubouin ve diğer Fransız jeologları; Kurumumuzun sempati ile takip edeceği toplantınızın hazırlanışına kişisel olarak katkıda bulunacaklardır.

Mesajımızdan dolayı tekrar teşekkür eder, saygılarımızın kabulünü rica ederim.

(Çev. E. Ş.)

2 Aralık 1975

Yunan Ulusal Jeoloji ve Maden Arama Enstitüsü
Genel Direktörü N. Evangelopoulos'tan
Ege Bölgeleri Jeolojisi
5. Kollokyum Organizasyon Komitesi'ne
Sayın Baylar,

28 Şubat'ta Paris'te yapılmış olan Ege Bölgeleri Jeolojisine ilişkin son toplantıda, 1978 de yapılacak gelecek kollokyum için bir ülke adı saptanamamıştı.

Yunanistan, adı geçen toplantının İzmir'de yapılması hususundaki teklifi kabul etmemiştir.

Bu konudaki çeşitli öneriler ve tartışmalar sonunda herhangi bir karar alınmamıştır.

Anlaşılacağı üzere var olan politik şartlarda Yunanlılar için kollokyumun başka bir ülkede yapılması daha uygun düşer. Tebliğ edilecek olan çalışmaların büyük bir bölümünün Yunanistan'a ilişkin olacağı düşünülürse bu konuda söz sahibi olduğumuza inanıyoruz.

Bu konuda size yardımcı olabilmemiz için Prof. Jacobshagen'e müracaat ederek bu toplantıyı Batı Berlin'de düzenlenmesini teklif ettik. Cevabı olumlu oldu, ancak bu işe girişmeden evvel sizin de olurunuzun alınması gerektiğini bildirdi.

Sizden ricamız, bu konunun kesin bir çözüme ulaşması için olurunuzu göndermenizdir,

Hali hazırda en iyi çözümün, Jacobshagen'inki olduğunu dikkate alarak kararınızı bize bildirmenizi rica ediyoruz.

Cevabınızı bekler, saygılarımızı sunarız.

(Çev. E.Ş.)

14 Ocak 1976

Prof. Dr. V. Jacobshagen'den
Prof. Dr. Erol İzdar'a
Sayın Meslekdaş İzdar,

Organizasyon komitesinin 6. Ege Kollokyumunun Berlin'de yapılması kararı bizi şaşırttı. Hazırlık süresi bizim için kısa olmakla birlikte bende bu kararı Türk ve Yunan'lı arkadaşlarımızın karşılaştıkları zorlukları gidermek amacıyla onayladım.

En iyi dileklerle

(Çev. Ü. T.)

14 Ocak 1976

Prof. Dr. V. Jacobshagen'den
Prof. J. Aubouin'e

Sayın meslekdaş,

Ege 6. Jeoloji Kollokyumunu Berlin'de düzenleme sorumluluğu bana verildiğinden dolayı 6. Kollokyum Düzenleme Komitesine teşekkür ederim.

Prof. Skala ile birlikte bu işlerin yürütülmesini memnuniyetle üstleneceğiz. Kollokyum için Ocak 1977 tarihini ön görüyoruz ve de Şubat 1977'de ilk duyurumuzu göndereceğiz.

Sizden ricamız Orsay Kollokyumunda sirkülerinizi göndermiş olduğunuz meslekdaşların adres listesini bize göndermenizdir.

En iyi dileklerimin kabulünü rica ederim.

(Çev. E. Ş.)

18 Aralık 1975

Prof. J. Aubouin'den
Prof. Jacobshagen'e

Sayın Meslekdaş,

6. Ege Kollokyumunu Berlin'de, Üniversiteniz bünyesinde düzenlemeyi teklif etme niyetinizi öğrenmiş bulunuyoruz. Bizim açımızdan, tüm iştirakçileri tatmin edeceğine inandığımız teklifinize katıyoruz.

Her türlü yardıma hazır olduğumuzu bildirir, saygılarımızı sunarız.

(Çev. E. Ş.)

28 Ocak 1976

Ege Bölgeleri Jeolojisi
5. Kollokyumu Düzenleme Komitesi Başkanı

Prof. Brunn'dan :

Prof. Erol İzdar'a sunulmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına,

Sayın Bakan,

17 Mart 1975 tarihli mektubunuz organizasyondaki bir sınıflandırma hatası sonucu olarak bana ancak yeni intikal etmiş olduğundan, cevabımızdaki gecikmeyi mazur görmenizi dilerim.

Aynı konuda Sayın S. Alpan'ın bir yazısına gönderdiğim cevapta Ege Bölgeleri Jeolojisi, 5. Kollokyum düzenleme komitesi Başkanı olarak görevimin sona erdiğini ve 6. Kollokyum için ise henüz daimi bir komite teşekkül etmemiş olduğunu belirtmiştim. Adı geçen yazımda da belirttiğim gibi 6. Kollokyum için Dr. Zachos ile Türk delegasyonu arasında faydalı olacağına inandığım işbirliği önerdi isem de bir sonuç alınmadı.

O zamandan bu yana işlerin kendiliğinden daha da karmaşıktığını gördüğümden, ilim adına ve milletler arasındaki ilişkilerde oynayacağı rol açısından bu konuya tekrar eğilmek gereğini duydum.

Sizin önerinizin yanı sıra Profesör Jacobshagen'in herkesin uyacağına inandığım nötr bir saha önerisi ile de karşı karşıyayız. Bu öneri 6. Kollokyumun Ocak 1977'de Batı Berlin'de yapılması önerisidir.

Meslekdaşım Aubouin bu fikre katıldığını bana bildirdi; ve 6. Kollokyum düzenleme komitesi adına imzalamış olduğu mutabakat yazısının bir fotokopisini de mektubuna eklemişti. Oysa bildiğim kadarıyla böyle bir komitenin maalesef resmi hiçbir varlığı yoktur ve nitekim hiçbir zaman bir komite toplantısı da yapmış değildir.

Eğer olaylar kendi seyrine bırakılırsa tek bir kollokyum yerine iki ayrı yerde kollokyum düzenlemesine doğru bir gidışat bahis konusudur, bu ise herkes adına üzüntüyle mucip olur. Yalnız iştirakçilerin ne şekilde bölünebileceği gibi bir problemle karşılaşmış olmayacak fakat ayrıca her kişi hoş olmayan durumlarda karşı karşıya kalabilecektir. Bazı kişiler Ege sahasının kendilerini ilgilendiren bölümüne göre bir tercih yapmak zorunda kalırken, bazıları ise hiçbirisine katılmamayı da yeğliyeceklerdir. Bu durum ise en azından kollokyumların milletlerarası olma özelliklerine gölge düşürür.

Benim görüşüme göre önce, 1972 Hanover kararına göre bu kollokyumları 3 yılda bir yapmak gerekir. Bu nedenle de prof. Jacobshagen'e Ocak 1977 için yaptığı çağrıyla geri alarak 1978'e ertelenmesini önerdim. Nitekim 2 yıllık bir ara, yeni gelişmeler için yeterli bir süre değildir. Bu nedenle de gelecek Kollokyumun 1978'e ertelenmesi hususundaki önerimin sizcede gözönüne alınmasını dilerim.

İkinci önemli husus ise kollokyum için hekesçe kabul edilebilir bir yer seçimidir. Bu hususta mektubunuzdan andığımız kadarıyla 6. kollokyumun Türk ve Yunan yetkililerinin işbirliği ile yapılmasına siz de taraftarsınız. Bu nedenle de Orsay'da, Türkiye Büyükelçiliğince bizimle teması sağlamış olan Dr. Topaloğlu ve arkadaşları ile Dr. Zachos ve arkadaşları arasında bir görüşme düzenlenmiştir.

Bu işbirliğinin gerçekleştirilmesi için kollokyum yerinin Türkiye ve Yunanistan arasında bölüşülmesinin uygun olacağı Prof. Brunn tarafından önerilmiştir. Orsay'da kararlaştırılan da bu şekildedir. Dr. Zachos'un önerisi, Kollokyumun iki gün Atina'da ve sonra 2 gün de İzmir'de sürdürülmesi, vapurla Ege Denizi katedilirken icebederse bazı adalarda incelemelerde bulunması, tarih olarak öli mevsim seçilirse otel ve vapur bulunmakta ve mali hususlarda hiçbir hiçbir güçlükle karşılaşmayacağı şeklinde olmuştur.

Bu çözüm tarzı baştan beri benim temenni ettiğim şekildedir. İkili kollokyum yapılmasının herkes için bir başarısızlık olmasını önlemek için bu çözüm şekli bir zorunluluktur.

Bana gelince, ben 6. Kollokyum için görevlendirilmiş, değilim. Bununla beraber sizler 6. Kollokyumun iyi bir sonuca ulaşmasını dilediğimiz takdirde katkıda bulunmak üzere devreye girmek beni fazlasıyla memnun edecektir. Bu durumda 2 Aralık 1975'te Atina önerisinden sonra geçici olarak Berlin çözümünde birleşmiş olan meslektaşlarımızın takınacakları tavırları saptamaya gayret edeceğim.

Üçüncü planda yapılması gerekli olan iş ise milletlerarası bir düzenleme komitesi oluşturulmasıdır ki bu, evvelki komite üyeleri ile davet eden ülke temsilcilerinden oluşturulabilir. Ancak böyle bir komitenin çalışabilmesi için gelecek kollokyum hakkında bir ön anlaşma yapılabilmesi şarttır.

Düşünceleriniz ve Yunan yetkililer ile yapabildiğiniz olumlu veya olumsuz girişimler hakkında daha detaylı açıklamalarınızı bekler, bu vesile ile en derin saygılarımın kabulünü dilerim.

(Çev. E. Ş.)

29 Ocak 1976

Prof. Dr. V. Jacobshagen'den

Prof. Dr. Erol İzdar'a

Sayın meslekdaş İzdar

14.1.1976 tarihli açıklayıcı mektubunuz için teşekkürler. Tabii ki ben bu koşullar altında Berlin'de bir Kollokyum düzenlemeye taraftar değilim. Orsay'daki olaylarla ilgili kısmen bilgi sahibi olmam, bugüne kadar İzmir'de yapılacak 6. Ege Kollokyumu ile ilgili bir çağrı yapılmaması ve Uluslararası bir kişiliğe sahip olan Prof. Aubouin'in görüşlerinin sonucu, Türk arkadaşların herhangi bir nedenden dolayı İzmir'e davet planından resmen vazgeçtikleri kimsine vardım.

İlişkide gönderilen mektup kopyasından da anlaşılacağı gibi, Fransız arkadaşlardan ve Fransız Jeoloji Kurumundan resmi bir açıklama istedim.

Hazırlıklarınız için en iyi dileklerle.

(Çev. Ü. T.)

29 Ocak 1976

Prof. Dr. V. Jacobshagen'den :

— Fransız Jeoloji Kurumu Başkanına,

— Ege Bölgeleri 5. Jeoloji Kollokyomu Organizasyon Komitesine,

Sayın meslektaşlarım,

İlişkide sizlere birkaç mektubun fotokopisini sunuyorum: Sizlerden açıklamanızı rica edeceğim husus, Ege Bölgeleri 6. Jeoloji Kollokyumu Düzenleme Komitesi adına Prof. Aubouin'in hangi düşünce ile bu kollokyomu Berlin'de yapmamı istediğidir.

Elbette ki bu şartlarda ben artık 6. Ege Kollokyumunu Düzenleme durumunda değilim ve bu durumdan Türk ve Yunan meslektaşlarımızı da haberdar edeceğim.

Bu vesile ile en derin saygılarımın kabulünü dilerim.

(Çev. E. Ş.)

30 Ocak 1976

Prof. Dr. V. Jacobshagen'den
Sayın Tuncer Güvenç'e

Sayın meslekdaşım,

6. Ege Kollokyumunun hali hazır durumu hakkında beni aydınlatan mektubunuza çok teşekkürler.

Orsay toplantısını bitiminden evvel terk etmek zorunda kaldığımdan, 6. Ege Kollokyumunun yer ve zamanı hakkında ne gibi kararlar alındığından gereğince haberdar olmamıştım. Bir Alman meslekdaşımın daha sonra bana sunduğu rapordan anladığım kadarıyla henüz resmi bir duyuru hazırlanmamış.

Tamınmış bir Yunan meslekdaşımızın müteaddit defalar bana ve diğer birkaç Alman Jeologlarına yaymış olduğu (6. Ege Kollokyumu için nötr bir ülke seçilip seçilemeyeceği hususundaki) başvuruya 28 Ekim 1975 te verdiğim cevapta (Orsay'daki 5. Ege Kollokyumu başlamadan evvel Sayın Brunn ve Mercier'e) 6. Kollokyum yeri olarak Berlin'i önerdiğimi yazmıştım. Fakat daha sonra kendisine işaret ettim ki karar, ancak 5. Kollokyumun düzenleme komitesi üyelerine aittir. Ayrıca bu konuda bundan böyle bana değil, fakat Sayın Aubouin, Brunn ve Mercier'e müracaat etmesi gerektiğini de belirttim.

Daha sonra milletlerarası bir üne sahip olan Prof. Aubouin'den aldığım bir mektuptan anladığıma göre Türkler herhangi bir nedenden ötürü 6. Ege Kollokyumunu düzenlemeyi istemiyorlarmış ve bu nedenle de daha önceki kollokyum düzenleme komitesi yeni bir karar almak zorunluluğunda imiş.

Mektubunuzun bir kopyasını Fransız meslekdaşlarımıza göndererek görüşlerini sordum. Anlaşılmaktadır ki 6. Kollokyumun düzenlenmesi artık benden beklenmemelidir.

Hazırlıklarınızda başarılar diler, saygılarımı sunarım.

(Çev. E. Ş.)

4 Şubat 1976

Jean Aubouin'den
Tuncer Güvenç'e

Aziz meslekdaşım,

Meslekdaşım Durand Delga, sizin 16 Ocak 1976 da kendisine göndermiş olduğunuz mektubu bana ilettiler. Fransız Jeoloji Kurumunun yeni başkanı olması sıfatıyla kendisine ve size ayrı ayrı cevap yazmak gereğini duydum.

İzininizle, kendilerine verdiğim cevabı burada kısaca özetliyeyim : Fransız Jeoloji Kurumunun, Ege Kollokyumu ile hiç bir organik ilişkisi yoktur; Yalnızca CNRS (Bilimsel Araştırmalar Ulusal Merkezi) ile uyumlu olarak, Ege Kollokyumunun yayın işlerini garantilemek üzere Kollokyumu desteklemeyi kabul etmiş bulunmaktadır; bu da yalnızca ve yalnızca V. Kollokyumun Fransa'da yapılmış olması nedeniyle. Fakat ne bundan evvel Almanya'da yapılmış olan Kollokyumlarda, ne de şimdiden sonra herhangi bir yerde yapılacak olan Kollokyumlarda Fransız Jeoloji Kurumu hiçbir şekilde görevli (taraf) değildir; (İlerde Fransa'da Kollokyum yapılacak olursa ancak bu özel durum için görevli olabilir.)

Benim size yazdığım bu cevap ise sadece ve sadece. V. Ege Kollokyumu Organizasyon Komitesi ikinci başkanı olmam sıfatına dayanmaktadır.

Bildiğim kadarıyla, Ege Kollokyumları, Alman meslektaşlarımız tarafından kurulmuş ve resmi bir yapısı olmayan ilk 4 tanesi de Almanya'da düzenlenmiştir. Sadece resmi hüviyeti olmayan anlaşmalara dayalı olarak bu kollokyumlar şu veya bu kişi tarafından şu veya bu kentte yapılageliyordu.

Şu andan itibaren böyle özel bir anlaşma da mevcut olmadığına göre, bir kollokyumun düzenlecileri için farklı öneriler arasında bir yer alabilmeleri gerçekten güçleşmiştir. Siz kollokyumun İzmir'de düzenlenmesi dileğinde bulunuyorsunuz. Buna mukabil Yunan meslekdaşlarımızın bu öneriyi kabul etmediklerinden ve üstelik Kollokyumun Almanya'da yapılmasına ilişkin başka bir önerinin varlığından haberdar edilmiş bulunuyorsunuz.

Bu konuda kararsızlığımı itiraf etmeliyim : Ege konusunda ülkeniz ile Yunanistan arasındaki bilinen güçlükleri görmezlikten gelemeyiz. Takdir edersiniz ki Ülkeniz ile Yunanistan arasında şu veya bu tarafı tutmanız olanaksızdır. Zira biz her iki ülke ile de dostuz ve de hiçbir tarafı kırmak istemeyiz. Böylece gerek Fransız gerekse Alman, İngiliz v.b. meslekdaşlarımızın görüşlerini şöylece özetleyebileceğimi zannediyorum. Eğer Türk ve Yunan meslekdaşlarımız kendi aralarında 6. Kollokyumun yeri için anlaşılırlarsa bizler ortak teklif yeriniz neresi olursa olsun teklifinize memnuniyetle katılmaya hazırız. Aksi takdirde Batı Avrupalı meslekdaşlar olarak bizler, hakemliğini üstlenemeyeceğimiz yeni problemlere meydan vermemek için Almanya'da yapılacak bir organizasyon fikrine destek olacağız.

Bu durum karşısında endişelerimi sizden saklayacak değilim; Korkum şudur ki (resmi bir yapısı olmayan bir düzenleme) diye nitelendirmiş bulunduğum Ege Kollokyumu yok olup gidebilir. Öyle sanıyorum ki böyle bir sonuca ulaşmamak için hepimize düşen bir gayret sarfı gereği vardır ve bu nazik dönemi atlatabilmek için Ege Denizinin insanlar arasında bölücü değil fakat bağlayıcı rolüne kısa sürede döneceğini ümit ederim.

Sizlere yardımcı olmak hususundaki kararlılığımı iletir, en iyi hislerimin kabulünü dilerim.

(Çev. E. Ş.)

6 Şubat 1976

Jean Aubioin'den
Prof. Tuncer Güvenç'e

Sayın meslektaşım,
Size mektup yazmıştım.

Yeni mektubunuzun kopyasını da aldım. Yazdıklarına ekleyeceğim bir şey yoktur. Ancak : Gelecek Ege Kollokyumu için M. Jacobshagen'den bir şey sormadım. Fakat bu konuda bir birliğe vardık. Bana öyle geliyor ki bu henüz kesinleşmemiştir. Gelecek Ege Kollokyumu hakkında Fransız Jeoloji Kurumunun henüz bir fikri yoktur.

Size, 1976 Eylül'ünde Yunanistan'da yapılacak geziyi duyurmuştuym. Bu gezi Yunan-Fransız Jeoloji Kurumları'nın karşılıklı anlaşmaları ile oluşturulacaktır.

Bu durum Fransız Jeoloji Kurumunun yıllık programında yer almış bir fotokopisi de sunulmuştur.

3 Şubat 1975 de alınan karar konusunda bir şey hatırlamadığımı eklemeliyim.

Bu kararlara katıldığımı ve ismimin kullanılmamasını da istiyorum. Genel oturumda, Fransız Jeoloji Kurumunun yukarıda size söylediğim koşullar altında Yunanistan'da (1976 da) bir gezi yapılmasını söyledim.

Ege Kollokyomunun başarılı olmasını dilerken bir taraftan da Türk, Yunan Kollokyumlarının uyumsuzluğa uğramasından çekiniyorum.

Sayın meslektaşım en derin hürmetlerimin kabulünü rica ederim.

(Çev. S.Ü.)

c) Gerekli işlerle uğraşmak üzere bir organizasyon komitesi kurulmalı ve ayrıca her iki ülkede çalışacak yabancı jeolog temsilciler bulunmalıdır.

Bu durum sizin görüşünüzü beklerken benim açımdan tebriğe değer bir aşamadır.

Sayın bakan en yüksek saygılarımın kabulünü dilerim.

(Çev. S. Ü.)

17 Mart 1976

J. H. Brunn'den
Dr. Tuncer Güvenç'e

..... (okunamadı)

22 Mayıs 1976

Yunan Jeoloji ve Maden Araştırmalar Enstitüsü Genel Direktörü G. Machairas'tan

Prof. Erol İzdar'a

Çok mümkündür ki Prof. Tuncer Güvenç'le temas halinde-sinizdir. Kendisi Yunanistan'a geldikten az bir süre sonra Atina Jeolojik Araştırma ve Maden Enstitüsü Genel Müdürlüğüne atandım.

Bu çerçeve içinde her iki ülkenin yararına dar bir anlaşma temenni edebileceğim.

Daha önce sizin istediğiniz gibi Ege Bölgesi Kollokyumu konusunda görüş iletilmesi fırsatını elde edeceğimizi ummaktayım.

Bu konuda Yunanistan'ın Kollokyumdaki sorunlarını çözmekle görevlendirildim.

M. Zachos bana Paris'te son toplantıda alınan (21.3.1975) kararı ilettiler. Mutabık olduğunuz bu karara göre 2 gün Atina'da 2 gün İzmir'de olacak ve arada vapurla ulaşımı Yunanlılar yükleniyorlardı.

Bu çözümün en pratik olduğunu düşünüyorduk. Bu sorun hakkında sizin fikrinizi öğrenmeyi isteriz.

Kollokyumun açıklığı, bilgi alışverişi gibi konular zaman alacaktır (şimdi 1 sene geçti). Acele görüşünüzü bildiriniz.

Etkili bir işbirliği umudu ile en derin saygılarımın kabulünü dileriz.

(Çev. S.Ü.)

4 Ağustos 1976

B. Velentzos'tan
Prof. Erol İzdar'a
Sayın Profesör,

"VI. Ege çevresi Bölgeleri Kongresi'nin örgütlenmesindeki işbirliğimiz konusuyula ilgili 22 mayıs 1976 tarihli mektubunuza yanıt olarak Prof. Güvenç'ten bir mektup olduk.

12 Mart 1976

J. H. Brunn'dan
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı adına
Prof. Dr. Erol İzdar'a

Sayın Bakan,

2 Mart 1976 tarihli ve Milli Jeoloji ve Maden Araştırma Enstitüsü Genel Müdürü M.N. Evangelophoulos'un mektubu (Atina) bana Ege Kollokyumu hakkında açıklamalarda bulunmaktadır. Buna göre uzmanlar ile Yunanlı MM Zachos ortak yönetilen kollokyumun yarı süresinin Atina'da ve diğer yarısının vapur ile Ege geçildikten sonra İzmir'de yapılmasının herkesin lehine olacağını belirtmektedir.

Bu durumun çok uygun olacağını kabul ediyorum.

Bana 17 Mart 1975 tarihli mektubunuzda gelecek Kollokyum'un Yunanlılarla işbirliği suretiyle olması arzusunun belirtmişsiniz.

Bana öyle geliyor ki bu anlaşım yerinde olacaktır. Ve eminim ki bilimsel ortaklık tebriğe değer. Ancak çift kollokyum herkes için tehlikeli ve korkunç olabilir. Şekil sorunu ise M. Evangelopoulos'un mektubunda şöyle yanıtlanmaktadır :

a) Kollokyumun başlığı "VI. Ege Bölgesinin Jeolojisi Kollokyumu Atina-İzmir" olmalıdır.

b) Eylül 1978 tarihinde başlamalıdır.

(5. Kollokyum'un bilimsel sonuçlarını almak ve toplamak için kafi bir süre ayrılmalıdır.)

Bay Güvenç mektubunda Örgütlenme Kurulu'nun toplantısından sonra ilk fırsatta uygun bir yanıt göndereceğinden söz etmektedir.

O zamandan beri bir aydan çok geçmiştir ve bir yanıt gelmemiştir.

Bu durumda Kongre'nin Atina'da 24 Eylül 1977'den birkaç gün önce gerçekleştirilebileceğini duyurmanın yerinde olacağını düşünmekteyiz.

Yukarıda önerimize katılmanızı umarız.

(Çev. T. Ö.)

... Ağustos 1976

(Telgraf)

Atina

Machairas'tan

Prof. Erol İzdar'a

14 Eylül'e dek Ege Kollokyumu için sizden yanıt alamazsak sizden ayrı olarak Atina'da örgütlenmesine girişeceğimizi bildirmek isteriz. Ortak örgütlenmesi konusunda uzlaşıyorsanız 24 - 26 Eylül'de Atina'da 28 inden sonra İzmir'de, 27 sinde Atina'dan İzmir'e geçişte yolculuk için denizde geçmesini istemekteyiz.

(Çev. T. Ö.)

16 Eylül 1976

Prof. Erol İzdar'dan

G. Machairas'a

Sayın meslektaşım ve Genel Müdüür.

13 Eylül de telgrafınızı aldım (Cumartesi - Pazar Türkiye'de tatil olduğundan) size ancak şimdi cevap verebiliyoruz.

Şimdiye kadar Yunan'lı meslektaşlarımız, Sayın Brunn, Aubouin ve Jacobshagen'in girişimleri bizi şaşırttı.

Sizin VI. Ege Kollokyumunun İzmir'de Ege Üniversitesi himayesinde yapılması konusundaki yargınız bizi çok memnun etti.

Kollokyum sekreteri Prof. Tuncer Güvenç size İstanbul'dan 26 Haziran da yanıt vermişti.

Şunu itiraf etmeliyimki sayın Velentzas'ın olumsuz girişimi ile sizin telgrafınızdaki iyilik havası arasında işbirliği yapımı açısından çelişki vardır.

Siz Yunanistan'da göreve yeni geldiğiniz için 6. Ege Kollokyumunun başlangıcı ve gelişimi hakkında kafi derecede belgelere sahip değilsinizdir.

Onun için size kısaca bilgi verebilirim.

Ağustos 1974'de Ege Üniversitesi adayı olarak 5. Ege Kollokyumu Komitesi başkanı olan Brunn'e durumu yazdık. 5. Kollokyumun birinci gününde de adaylığımızı M. Brunn'e hatırlattık. Bize Yunanistan temsilcisi olan Prof. Zachos'un görüşünden bahsettiler.

Ege Üniversitesi ile Yunan meslektaşlarımızın işbirliği olasılığından çok memnun olduk.

Sayın Güvenç ve ben sayın Prof. Zachos'la içtenlikle konuşmayı istedik. Onunla ortaklaşa çalışma ve düşüncelerinden yararlanmayı önerdik.

Lakin, o iki gün Atina'da kalanında İzmir'de olmasında ısrar ediyordu. Biz ise Komiteain anlaşmasını istiyorduk.

Maalesef 3 Şubat 1975'te bildirimlerin yayınlanmasından sonra Paris'te iken ve ertesi günü dahi Yunanlı meslektaşlar komite düşünlerimize katılmadılar.

Biz genede komiteye ortak çalışmada bulunduk ise de bu sefer bilhassa Federal Almanya temsilcisinin itirazı ile karşıllandı.

1976 yılı sonunda Yunanistan'a bir gezi yapılması ve delegelerin Atina'dan İzmir'e aktarılmasında ısrar ediyorlardı. Biz THY ile ulaşımı yükleniyorduk. Bu ara verme büyük bir engel olup delegelerin ilgisini dağıtılabildi.

Sonuç olarak F. Kockel'in önerisi M. Aubouin, Brunn, İzdar, Brinkmann, Güvenç tarafından kabul edildi.

Kockel önerisine göre Fransa Jeoloji Kurumunun 1976 sonunda ayarladığı jeoloji gezisi kesintisi Kollokyum öncesi (pre-colloquus) Atina'dan başlayacak İzmir'de bitecek ayrıca Ege Adalarını da içerecek şekilde idi.

Kollokyum sonrası geziler Anadolu'da olacaktı ve istenirse Trakya da olabilirdi.

Bu öneri evvela tarafımızdan daha sonra da diğerleri, yani Sayın Aubouin, Brunn, Brinkmann tarafından da kabul edildi.

Delegelerin oy birliği ve Fransız Jeoloji Kurumu ikinci başkanı Aubouin aynı zamanda 5. Kollokyum Organizasyon Komitesi de bu öneriyi çok iyi buldular. Atina'ya ziyaretimizde Prof. Zachos ve biz 27 Kasım 1975 de bu karara mutabakatımızı tekrarladık. Buna göre Kollokyum Haziran 1977 sonunda olacaktı.

Prof. Zachos programın ayrıntılarının İzmir veya Atina'da mı görüşüleceğini sordu?

Daha sonra öğrendikki sizin öncel'iniz M. Evangelopoulos Komitenin 3 Şubat 1975 tarihli kararını kabul etmiyor. Ve Yunanistan mutabakatını vermemiştir, diyordu.

Paris'te konuşulan 3 Şubat kararını Yunan delagasyonunun paylaşmadığını size hatırlatmama izin veriniz. 4 Şubat'ta Bay Güvenç evvela M. Aubouin'i daha sonra da daima Paris'te olan M. Bornova'yı katılacakların adreslerini istemek üzere ziyaret etti.

Yunan delegelerinin hangi amaçla kaçındıklarını bilmiyorum?

Karar uluslararası toplantılarda katılanların aldığı bir karar idi.

Bundan maada M. Evangelopoulos herhangi bir kuruluşla ilişki kurmadığı gibi bir taraftan da M. Prof. Jacobshagen'e Berlin'de bir Kollokyum toplantısı yapılmasını diğer taraftan da M. Prof. Aubouin'e de Prof. Jacobshagen'i desteklemesini yazıyordu. Şüphesiz bu olumsuz çıkışları biliyorsunuz.

M. Aubouin 6. Kollokyum organizasyon Komitesi ve delegelerine bu zorlayıcı, uygunsuz yazıyı bildirdi.

Prof. Zachos Atina'da 27 Kasım 1975'de bizimle mutabık kaldıktan sonra ise 2 Aralık 1975'de Evangelopoulos'a Yunanistan'ın ortak çalışma arzusunda olmadığını ve Serbest Berlin Üniversitesi lehine bundan feragat ettiğini yazmaktadır.

Bu durum bize 3 Şubat 1975 de alınan kararın sorumluluğunu tek taraflı kabul etmekten başka bir yol bırakmamaktadır.

Ege Üniversitesi, diğer kuruluş ve Türk elemanlarının 5. Kollokyum hakkında Yunan Üniversitesi, Kuruluşları ile daima sıkı ilişkiler kurulması istemimizi size hatırlatmama izin veriniz.

Ve ayrıca ne bir öneri, ne araçlar ne de çıkar hesapları sunmadık.

Sadece Ege'nin iki yakası için candan ilgilerini bekleedik.

Yunanlılar ve yabancılar tarafından yapılan hiç bir müta-alaya değer vermedik.

Daima 3 Şubat 1975 de oy birliği ile alınan kararlara uyulmasını düşündük.

Eğer Yunanistan bu uyumu istiyorsa doğrudan doğruya bize yazmalı idi.

22 Mayıs 1976 tarihli yazınızdan edindiğimize göre (Yazınız-Atina-İzmir arasında direk uçak servisi olmadığından 31 Mayıs'ta alınmıştı)

Eski Genel Müdür Evangelopoulos'un kararına göre Yunanistan Serbest Berlin Üniversitesi lehine isteğinden vaz geçmektedir.

Şimdi ise Ege Üniversitesi ile işbirliğine gelinmektedir.

Bay Güvenç 6. Ege Bölgeleri Jeolojisi Kollokyumu Komitesinin sizin isteğiniz üzerine konunun eleştirilmesini yapmak üzere toplanacağını ve Organizasyon Komitesi üyelerinin fikirlerini alacağımızı sanıyorduk.

Bay Güvenç organizasyon Komitesinin toplantısında sonra lehde bir yanıt vereceğimizi umuyordu. Maalesef Temmuz-Ağustos-Eylül ayları arazi mevsimi veya jeolojik faaliyet (Kongre, gezi seminer v.s.) leri ile doludur. Bu sürede 12 üye bir arada bulunamadı.

Anladıkki Eylül sonundan evvel organizasyon Komitesinin toplanması olanaksızdır. 6. Ege Kollokyumu organizasyon Komitesinin toplanmasını beklerken M. Velentzos'un mektubunu ve sizin telgrafınızı aldık. Mektup ve telgraf bize olumlu bir yapı vermiyordu. Mektup Paris'te yapılan 5. Kollokyum Komitesinin kararını içermekte idi.

6. Kollokyum Organizasyon Komitesi 29 Eylül'de İzmir'de toplanacaktır.

Mektup ve telgrafımız içerikleri gerekli işlem görecektir ve biz sizin kararlarınızı bilmek istiyoruz.

Sayın Genel Direktör ve Sayın Meslekdaş
En derin saygılarımızın kabulünü dilerim.
(Çev. S. Ü.)

29 Ekim 1976

Prof. Erol Izdar'dan
Genel Direktör C. Machairas'a

Sayın Meslektaş ve Genel Direktör,
Ege Bölgeleri Jeolojisi 6. Kollokyum'unun organizasyon Komitesinin toplantısı 29 Eylül 1976 da çoğunluk olmadığından yapılamadı.

Toplantıda bulunan 4 kişi gelecek oturumun 21 Ekim 1976 da sizin isteğinizi ve durumu incelemek üzere Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Ankara'da yapılmasını kararlaştırdı.

6. Organizasyon Komitesi sizin işbirliği isteğinizi inceledi.
6. Organizasyon 1977 de olacaktır.

Komite ayrıca M. Prof. J. Aubouin. (Paris), J. Brunn (Orsay) ve Yunanistan delegesi M. Evangelopoulos (eski I.G.M.R. Genel Müdürü Atina) un isteklerini şöyle yanıtladı :

— Prof. Aubouin ve Prof. J. Brunn 3 Şubat 1976'daki 5. Kollokyum Komisyonunda oybirliği ile alınan karara katılmışlardı.

Sayın Profesörler alınan kararı Yunanlıların isteği üzerine kendilerine bildirmişlerdi.

— M. Evangelopoulos ise Türklerle her türlü ilişkiyi red etmiş ve 6. Kollokyumun Yunanistan adına bir üçüncü memleket tarafından yapılmasını önermiştir.

— Yunan delegeleri tarafından alınan son vaziyet ise Türklerle prof. Zachos arasında 3 Şubat 1975 de Paris'te yapılan işbirliğine tamamen terstir. Daha sonra 28 Kasım 1975 de Atina'da tekrar toplanılmıştı. Daha sonra

— Üniversiteler arası özellikle Ege Üniversitesi ve Türk Kuruluşları ile iş birliği varsayımı düşünülerek Organizasyon Komitesi şu karara vardı : 3 Şubat 1975 Paris 5. Kollokyum kararına uyularak ortak çalışmalar yapılacaktır.

Bu amaçla 6. Organizasyon Komitesi sizden ikinci sirkülüler yayınlanmadan evvel gerekli hazırlıkların yapılmasını tekiden diler.

5. Kollokyum tarafından 3 Şubat 1975 kararlarına göre saptanan Ege Gezilerinden I.sı İzmir-Bergama-Kozak-Kazdağ, ki istenirse Midilli-Lesbos adalarına kadar uzatılabilir,

II. gezi Kara burun yarım adası, Sakız adası şeklindedir. Yanıtınızı beklerken iki ülke arasında yararlı bilgi alış-verişi ve candan ilişkiler ve bilhassa yerbilimi araştırmacıları arasında bağlar kurulacağını umarız.

Sayın Genel Müdür ve Sayın Meslekdaş
İçtenlikle en iyi duygularımın kabulünü dilerim.
(Çev. S. Ü.)

22 Mayıs 1977

Prof. Erol İzdar'dan
Prof. H. J. Brunn'e
Sayın meslekdaşım,

VI. Kollokuyum Organizasyon Komitesi Ege Bölgesinin jeolojisini içeren toplantının 19 Eylül - 4 Ekim 1977 İzmir'de yapılacağını bildirdi.

Bu karar evvelce V. Ege Kollokuyumunda J. Aubouin, J. H. Brunn, F. Kockel, E. K. İzdar ve Tuncer Güvenç... vs taraflarından alınmıştır.

İcra Komitesi sizin istediklerinizi gördü ve aşağıdaki bilgileri size hatırlatmakla geref duyar.

Not : Açıklama ve belgeler Sait Ürgün, Erman Şamilgil, Güner Ünalın, Okan Tekeli ve Tahir Öngür tarafından Fransızca, İngilizce ve Almanca'dan Türkçeleştirilmiştir.

YORUM

Uzunca bir sürecin son olayı çok sayıda kişi tarafından yaşandı. Buna ilişkin değerlendirmeler yapıldı. Sürecin öncesine ilişkin bazı belgeler sunuluyor. Sonuç ne? Bilimadamlı olarak yer bilimciler, aşmaları gereken bazı koşulları aşamamışlarsa nedenlerin çözümlenip geleceğe yönelik dersalmaların, olabilirse önlemler belirlenimin zorunluluğu açık. Bunu denemek hepimizin görevi. Çünkü az ya da çok, olayların gelişiminde herkesin payı var. Kişisel sorumluluklar aramanın gelecekteki çalışmalara bir katkısının olmayacağı açık.

Kollokuyumun kuruluşu ve yapısı şimdilerde karşılaştığı sorunları açıklamakta önemli. Ege Bölgeleri Jeolojisi'ni tartışmak üzere örgütlenen Kollokuyum'un kurucuları ve ilk yıllarda katılanları yalnızca Batı Avrupa'lı yer bilimciler. İlk yıllarda Egelerin bu işe katılmayışı ilginç. Kollokuyumun Batı Avrupalıların Ege'yi ilgisinden kaynaklandığı oldukça belirgin. Bunun bilimsel ilgi olduğu, Batı Avrupalı yer bilimcilerin fazlasıyla araştırılmış olan ülkelerinin dışında yeni araştırma ortamları ve konuları aradıkları ve Ege bölgelerinde bu yüzden çokça çalışmaları bulunduğu söylenebilir. Fakat günümüzde, hele yeraltı kaynaklarının bulunmasını doğrudan ilgilendiren dallarda, bilimsel araştırmaların ekonomik ve politik etkenlerden bağımsız kalabileceğini de pek kimse savunamaz. Bu durumda Ege Kollokuyumunun böyle bir ilgiden kaynaklanışı daha sonraki sorunların başat nedenlerinden biri olmaktadır.

Böyle başlayan Kollokuyumların iç yapısı da ilginç. Kollokuyumun süreklilik taşıyan organları yok. Oldukça esnek ve belirlenmemiş kuralları var. Bir sonraki Kollokuyumun nerede ve nasıl yapılacağı her bir Kollokuyum sırasında ve o Kollokuyumun yönetimince belirlenmekte. Kollokuyumun tüm yönetimi ise üstlenen, bazan kişi, bazan kuruluş, bazan da ülkeye bırakılıyor. Kollokuyuma ilginin artışı ile birlikte bu yapının işlenmesi de gittikçe güçleşiyor. Ve bu günkü sorunların bir önemli kaynağı da bu,

Kollokuyumun tarihi ve jeolojik gezileri bir çok memleketlerden katılanların istekleri doğrultusunda saptanmıştır.

Ayrıca uluslararası Komite iki büyük jeolojik geziyi (4-5) ve VI. Ege Kollokuyumunun İzmir'de yapılmasını ve diğer bölgesel bilimsel toplantı, ulusal, uluslararası toplantılardan özerk olduğunu uygun bulmaktadır.

Programda istediğiniz değişikliği, icra komitesi veya genel sekreterlik yapamadığından ötürü üzgündür.

Sayın meslekdaşımız en iyi dileklerimizle bize inanmanızı dileriz.

(Çev. S. Ü.)

Kollokuyumların sayısı arttıkça katılan ülkelerin arasına Egeler de giriyor. Daha sonra bu ülkelerde Kollokuyuma sahip çıkma isteği de gelişiyor. Bu doğal ve kaçınılmaz. Ege Kollokuyumlarının Ege ülkelerinden bağımsız olması olanaksız. Ve Egeli ülkelerin Kollokuyuma egemen olma isteklerinin gelişmesi olumlu. Çünkü ancak böylelikle Kollokuyum, bilimsel çalışmaların Egeli ülkelerin gereksinmelerini karşılayacak şekilde yönlendirilmesine katkı olabilir.

Ne yazık ki bu eğilimin güçlenmesi iki ana Egeli ülkenin, Türkiye ve Yunanistan'ın arasında Ege ile ilgili sorunların doruğunda bulunan bir dönemde oluyor. Ve yine ne yazık ki Kollokuyumda etkin olan Batı Avrupalılar Ege'nin yeraltı kaynaklarına duydukları ekonomik gereksinmeden ötürü Ege sorununa gizli gizli taraf olma durumundalar. Ayrıca Kollokuyumun yapısı gereği doğrudan karışma olanakları var. Ayrıca çalışmalarını sürdürebilmeleri için herbiri bir başka ülkeye girin görünme zorundalar.

Sunulan belgelerden anlaşıldığına göre Paris'te yapılan V. Kollokuyumun sonunda alındığı varsayılan karar konusunda her ilgili başka bir şey düşünüyor. Kimilerinin hatırladıkları bir günden sonrakine değişebiliyor da. Kimileri de alındığını varsaydıkları ve fakat başka hiç kimsenin bir türlü alındığını kabul etmediği kararlara sıkıca sarılıp diledikleri örgütlenmede sonuna dek diretiyorlar.

Yine belgelerden bizim edindiğimiz izlenime göre hiç kimse yeni bir birleşime olanak sağlayacak bir esneklik göstermemiş. Yeni öneriler gelişmiş, fakat hiç kimse özveride bulunmayı kabul etmemiş. Bu düzeyde de VI. Kollokuyumla ilgili olmuş kişilerin kişisel özelemlerinin sorunların çözümünü engelleyici ağırlığı ortaya çıkmakta. Herşey olup bittikten sonra bazı sorulara neden akılcı ve bilim adamına yakışır yanıtlar bulunmadığı o kadar anlamsız görünüyor ki, Örneğin neden Atina'da başlayıp İzmir'de sürececek bir Kollokuyumun gerçekleşmesine, Gemi ile ulaşım engel olsun? Hele Egeyi ta-

nıyanlar için Eylül ayının buna elverişsiz bir mevsim olduğunun ileri sürülmesi ne kadar anlamsız geliyor. Bir de böyle bir örgütlenmenin gerçekleştiği düşünülün. Kazanılacak o kadar çok şey olacaktı ki. Böyle bir sonuç için yapılmayacak özveri yoktur kanısındayız. Bu aşamada da Kollokyumun bir şanssızlığı olarak ilgili taraflarda örgütleyici olarak, kişilerin ortaya çıkışı beliriyor. Neden Bakanlık yazısında Bakanlığa bağlı kuruluşların yanında örneğin bir TJK'nun da adı açıkça belirtilirken TJK'nun yinelenen yardım ve ilgi sunuşlarına kapılar kapatılıyor ve yanıt verilmiyor? Ve hele nasıl oluyor da Kollokyumun son gecesi Kollokyum Sekreter'ince TJK Başkanına bakanlıkla yapılan protokolda hiçbir kurum, dernek ve oda ile işbirliği yapılmaması koşulunun bulunduğu ileri sürülüyor? Ve nasıl oluyor da daha sonra TJK'na, yapılan bir toplantıya katılan, bir Dışişleri temsilcisi kesinlikle böyle bir durumun söz konusu olmadığını ileri sürebiliyor? Kanımızca bu örnek Kollokyumun bizi ilgilendiren cephesinde hangi yaklaşımın egemen olduğunun ilginç bir göstergesi. Bunun benzerlerinin çeşitli üniversitelerden çeşitli yerbilimci kuruluşlara kadar ilgili çevrelere yönelmiş örnekleri, ne yazık ki bolca örnekleri var. Uluslararası bilimsel bir toplantıyı Türkiye adına örgütlemeyi üstlenen sorumluların ulusal çevrelere yaklaşımı bu olunca öteki ülkelerden ilgililere karşı yaklaşımının yadırganmaması gerek. Fakat uzlaşmaz tutumun daha çok ülkemiz yerbilimciliği adına sergilenmiş olmasına da çokça üzülmemek elde değil.

Şurası çok açık, olaylar dizisinin herhangi bir aşamasında uzlaşmaz tutum bırakılabilir ve ortak bir Kollokyum gerçekleştirilebilirdi. Ve bundan en çok, ödün verenler kazançlı ve onurlu çıkabilirdi. Böylece iki komşu ülke arasındaki başka uzlaşmazlıklara örneklik edilebilirdi. Ve VI. Ege Bölgeleri Jeolojisi Kollokyumunu gerçekten uluslararası bir Kollokyum olurdu. Katılanlar, katılma listelerinden kolaylıkla izlenebileceği gibi iki ülke arasında siyasal konumlarına göre bir seçme yapmak zorunda kalmazlardı.

Olmaması gerekiyordu. Evet. Fakat oldu ve şimdi yinelenmemesinin önlemlerini düşünmek zorundayız. Kim ne derse desin herkes bildiğini yapar, özgürdür yaklaşımı bir duyarlılıkla, bir öfke ile açıklanabilir. Fakat yerbilimciliğimizin bütünü gelecekteki saygınlığı konusunda herkesin sorumlulukları bulunduğu düşünüldüğünde kişisellikleri bir yana bırakıp, onlardan yalnızca hepimiz için dersler çıkarıp gelecek için daha sağlıklı hazırlıklara girişmemiz gereklidir.

Gelecek yıllar ülkemizde çok sayıda önemli, uluslararası yerbilim toplantılarının yapılması sözkonusu. Dünya Jeoloji Kongresi'nden çeşitli Komite toplantılarına kadar değişik boyuttaki bu olaylara nasıl hazırlanacağız? Ülkemizde henüz bir "Yerbilimleri Ulusal Yarkurulu" bulunmadığı ve yakın bir gelecek için de olanaksız olduğuna göre bu hazırlık ilgili kuruluşların sağduyularının eşgüdümüne kalmakta. Kanımızca ülkemizde yapılması sözkonusu olan tüm uluslararası yerbilim toplantılarının örgütlenmesi konusunda Yerbilim eğitim ve araştırması yapan ve yerbilimci çalıştıran kuruluşların temsilcilerinin oluşturduğu bir kurul söz sahibi olmalı. Olasılı toplantılar için bilgiler bu kurulda toplanmalı. Bakanlıkla ilişkiler bu kurul aracılığıyla kurulmalı (Bakanlık temsilcisi böyle bir yaklaşımın sevinerek benimsenebileceğini belirtmiştir). Örgütlenme ve sorumluluk belirlenmesi bu kurulun katkılarıyla sağlanmalıdır. Bu çözüm hiçbir birimi kısıtlamayacak, onun girişim özgürlüğünü engellemeyecektir. Fakat bunun kötüye varmasını engelleyebileceği gibi öteki birimlerin katkılarını da güvence altına alacaktır. Buna zorunluyuz. Kendimizi böyle bir toparlanmanın dışında tutamayız, Denersek gelecekle bağımızı zedelemiş oluruz.

Böyle bir örgütlenmeyi TJK denemelidir kanısındayız. Ve inancımız odur ki biran önce bir sonuca ulaşılabilir.

VI. Ege Bölgeleri Jeolojisi Kollokyumları hepimize geçmiş olsun.

Gelecekteki uluslararası toplantılar akılcılığın, hoggörü- nün ve bilimin yaklaşırcılığının başarısı olsun.